



14è CICLE DE SORTIDES DE CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY

Crespià

4a sortida – diumenge, 10 de gener de 2016

Centre d'Estudis Comarcals i Centre Excursionista de Banyoles

CRESPIÀ

Els primers indicis de poblament de Crespià els trobem en l'important jaciment d'un poblat indígena pre-romà en l'indret del Portell o el Castellar que perdurà fins a època romano-republicana. Crespià està documentat en escrits del segle IX-X entre les possessions de la seu de Girona. Durant el segle XVII Crespià va passar d'ésser un feu eclesiàstic a dependre directament del rei.

ERMITA DE SANT BARTOMEU DEL PORTELL O SANT BARTOMEU DE BASSET

És una església romànica datada del segle XII. Situada al camí de l'ermita de Sant Miquel de la Roca, abans d'arribar al cingle. Pràcticament enderrocat del tot, però que permet encara apreciar alguns dels seus elements estructurals, i també fer-se una bona idea de la seva planta. Està protegida com a Bé Cultural d'Interès Local des del 1989

ERMITA DE SANT MIQUEL DE LA ROCA

Ermita troglodita, temple d'origen molt primitiu. La primera documentació que es troba, està datada de l'any 1131. Situada al bell mig d'un cingle format per roques aglomerades (rierencs) cimentades per materials argilosos i sorrencs de tons rogencs, que cau vertiginosament sobre el riu Fluvià, aprofitant un abríc natural; per sobre de la central elèctrica de Martís.

La construcció està formada per dos voltes apuntades recolzades per una banda a la mateixa roca excavada i per l'altre a un pany de paret paral·lel al penya-segat, cadascuna de les voltes delimita un àmbit separat per un pany de paret perpendicular al mur de façana i a la roca obert per un arc apuntat fet amb carreus treballats. A l'interior hi ha un pou o cisterna.

TUNEL

Un cop acabada la conflagració, l'any 1941, en el *Plan General de Obras Públicas*, es declaren d'interès els pantans de Crespià i de Sau. Comença així una nova etapa pel pantà del Fluvià, tot i que aquesta vegada serà relativament curta. Durant les obres de perforació del túnel per desviar les aigües del riu, mentre es bastia la paret de la presa, es varen trobar amb afloraments de guixos, en alguns quals hi havia excavades algunes coves de dimensions considerables (en alguna d'elles s'hi podia circular per dins en barca, fins i tot).

PLANTACIÓ DE NOGUERS

En els primers anys de la dècada dels noranta, la família Ordis, de Crespià, va decidir fer un gir i reconvertí la granja de vaques en un conreu de nogueres. Agrícola Cal Vermell conrea unes 68 hectàrees entre Crespià i Esponellà, amb unes 12.000 nogueres (uns 200 arbres per hectàrea), regats pel riu Fluvià. Els arbres triguen entre set o vuit anys a produir fruits. Té una producció aproximada de 120 tones de nous de varietats diferents. La collita comença a finals de setembre o principis d'octubre i s'allarga durant tres setmanes.

Els millors fruits –uns 5.000 quilos- es comercialitzen sota el segell de Crespianes. Una marca que es venen a botigues delicatessen de la demarcació de Girona i també al Canal Selecte d'uns grans establiments comercials de Catalunya i Balears. Una varietat de nou que alguns restaurants de renom, com El Cellar de Can Roca, fan servir per elaborar algun plat de la seva carta. La resta de producció es ven a un distribuïdor d'alimentació, a Merca Girona i a Merca Barna, i d'allà va a parar a cooperatives, majoristes i petit comerç d'arreu de Catalunya.

Les nous és un aliment fonamental en la dieta mediterrània, els nutricionistes expliquen que fa disminuir el risc d'obesitat, els nivells de colesterol i afavoreix el trànsit intestinal, pel que es recomana consumir regularment entre 4 o 5 nous al dia.

POU DE GLAÇ

Dins la plantació dels noguers hi trobem un pou de glaç desconegut dins de la comarca, tot i les seves grans dimensions. Fa prop de set metres de diàmetre i manté unes parets laterals d'entre un i dos metres, encara que no té cúpula. Es troba a la vora de les runes del mas Manosa, entre el vessant nord dels boscos de les Caselles, o el serrat de Manosa, i el pla d'en Font, a tocar dels límits municipals entre Esponellà, Cabanelles i Crespià mateix. Probablement, el glaç l'anaven a recollir al riu Fluvià, que és el punt d'aigua més proper. Fins al moment no s'ha aconseguit cap informació més sobre la història d'aquest pou.

Moltes gràcies per la vostra assistència!!!